

**MOKESTINIŲ GINČŲ KOMISIJA
PRIE LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS**

**SPRENDIMAS
DĖL UAB „A“ SKUNDO**

2025 m. lapkričio d. Nr. S-2025/ (7-2025/145)
Vilnius

Mokestinių ginčų komisija prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės (toliau – Komisija), susidedanti iš Komisijos pirmininkės Vilmos Vildžiūnaitės, narių Gvidos Ivanauskienės, Raimondos Juodkaitės (pranešėja), Kristinos Jakštienės, išnagrinėjo UAB „A“ (toliau – Pareiškėja) 2025-09-29 skundą (toliau – Skundas) dėl Muitinės departamento prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos (toliau – Muitinės departamentas) 2025-09-10 sprendimo Nr. 1AE-341 (toliau – Sprendimas, skundžiamas sprendimas). Komisijos 2025-10-14 posėdyje Pareiškėjos atstovas advokatas dr. A.A. ir Muitinės departamento atstovė B.B. dalyvavo nuotoliniu būdu.

Komisija n u s t a t ė:

Pareiškėja su skundžiamu sprendimu nesutinka. Nurodo, jog Kauno teritorinė muitinė (toliau – Kauno TM) atlikusi supaprastintą mokestinį patikrinimą dėl Pareiškėjos iš Norvegijos Karalystės į Sąjungos muitų teritoriją importuoto naudoto automobilio – „Toyota Prius Plus“ (identifikacinis Nr. (duomenys neskelbtini), pagaminimo metai 2020, variklio cilindų darbinis tūris (cm³) – 1798, variklio galia (kW) – 72, degalų rūšis (hibridinis) – benzinas/elektra, aprašymas – standart, (toliau – ir ginčo prekė)), deklaruoto elektronine importo deklaracija (toliau – EID) Nr. 25LTPR200002B6F4R0 (2025-06-17), 2025-07-31 supaprastinto patikrinimo ataskaita Nr. 5KM190408S (toliau – Patikrinimo ataskaita), nepripažino deklaruotos muitinės vertės teisingumo.

Skunde cituoja Sprendimo išvadas, išdėstytas 6 psl., ir teigia, kad tokia centrinio mokesčių administratoriaus argumentacija prieštarauja Viešojo administravimo įstatymo (toliau – VAĮ) 3 straipsnio 9 punkto nuostatomis, nes: 1) yra paremta netiksliais, nepilniais, neobjektyviais ginčo aplinkybių įvertinimais (*Sprendimas priimtas net neturint pilnos informacijos, įtakojančios ginčo prekės vertę*) bei 2) centrinis mokesčių administratorius nepagrįstai reikalavo iš Pareiškėjos ginčo prekės vertės nustatymui papildomos perteklinės informacijos¹, kuri visa apimtimi iš viso net neprivalo būti renkama ir saugojama pagal teisės aktus.

---

¹ Pareiškėjas(-a) [...] „nei Norvegijos mokesčių administratoriaus sprendimo, nei automobilio remonto išlaidas pagrindžiančių dokumentų (jei automobilis po pirkimo buvo remontuotas), nei kitų duomenų galėjusių nulemti mažą įsigijimo kainą, nepateikė, nors Kauno teritorinė muitinė 2025-07-03 raštu Nr. (9.6/16)-1BE-3848 prašė pateikti. Taigi, pati Pareiškėja savo pateiktais dokumentais nepagrindė ir neįrodė, kad juose nurodyta informacija sąlygojo mažą prekės įsigijimo kainą. Kauno teritorinė muitinė atsižvelgusi į tai, kad Pareiškėja neatskleidė visų sandorio aplinkybių, nepateikė muitinei dokumentų ir informacijos, kurie pagrįstų mažą

Dėl bendro ginčo situacijos teisinio ir faktinio vertinimo

Pareiškėjos vertinimu Muitinės departamentas nesuprato (ar tikslingai nesiekė suprasti) objektyvios ginčo teisinės ir faktinės situacijos esmės, nors kaip viešojo administravimo subjektui jam tai privaloma pagal VAĮ 3 straipsnio 9 punktą.

Pareiškėja paaiškina, kad Norvegijos Karalystėje eksportuojamiems automobiliams taikoma speciali eksporto skatinimo tvarka, pardavėjas (Norvegijos Karalystėje) gauna iš trečiosios valstybės išmoką už eksportą, dėl to ginčo prekė (automobilis) eksportui į Europos Sąjungos (toliau – ES) muitų teritoriją (Lietuvos Respubliką) yra parduodamas ženkliai žemesne kaina, nei jo kaina (vertė) Norvegijos Karalystės vidaus rinkoje ir ši aplinkybė neleidžia abejoti ginčo prekės pardavimo eksportui kaina.

Pareiškėja remiasi ES Teisingumo Teismo (toliau – ESTT) praktika ir nurodo, kad ES teisės aktais, susijusiais su muitiniu įvertinimu, siekiama įtvirtinti teisingą, vienodą ir neutralią sistemą, kuri neleistų naudoti savavališkai nustatytų arba fiktyvių muitinių verčių, todėl muitinė vertė turi atspindėti realią importuotos prekės ekonominę vertę². Prekių muitinės vertės nustatymas turi atitikti jų pardavimo sąlygas ir lemti rezultatą, atspindintį šių prekių realią ekonominę vertę, o ne vien tik tam tikras abstrakčias ar fiktyvias muitinės nustatytas sumas³.

Pareiškėja pažymi, kad kaip jau buvo paaiškinusi skunde centriniam mokesčių administratoriui (Komisijos pastaba – posėdžio metu Pareiškėjos atstovas nurodė, kad šioje Skundo dalyje yra įsivėlusį rašybos klaidą ir teisingi skaičiavimai nurodyti Muitinės departamentui adresuoto skundo 15 – 16 punktuose, todėl ši dalis (skaitinės išraiškos) pakoreguota pagal Pareiškėjos nurodytą skundo dalį Muitinės departamentui), įvertinus, jog ginčo prekės deklaruota vertė 3 766,24 Eur, o už ją pardavėjas susigrąžino vienkartinę išmoką ~ 51 421 NOK (apie 4 324,50 Eur pagal Norvegijos Karalystės kronos ir euro kursą 2025 m.⁴, kas visiškai atitinka objektyvią tikrovę), šis faktas niekaip aritmetiškai savaime nepatvirtina išvados, jog deklaruota ginčo prekės muitinė vertė yra 3,4 karto mažesnė nei palyginamoji kaina, apskaičiuota remiantis VŠĮ „B“ katalogo / žinyno duomenimis, kuriais rėmėsi mokesčių administratorius. Kaip teigiama VŠĮ „B“ kataloge / žinyne ir nurodoma Patikrinimo ataskaitos 4 psl., ginčo prekės papildomai (ne sandorio vertės metodu, o kitais muitinei priimtinais būdais) apskaičiuota importo kaina sudaro 12 753,93 Eur. Ši suma ir ginčo prekės ekonominė vertė, įvertinant susigrąžinamos vienkartinės išmokos dydį (51 421 NOK, t. y. apie 4 324,50 Eur), t. y. 11 935,02 Eur (3 766,24 + 4 324,50 Eur = 8 090,74 Eur), tarpusavyje niekaip nesiskiria 3,4 karto, jų skirtumas sudaro 1,57 karto. Pareiškėjos vertinimu, toks skirtumas nėra pakankamas tam, jog atsirastų pagrindas abejoti Pareiškėjos deklaruota sandorio verte, nes šis skirtumas turėtų būti bent du kartus ar daugiau didesnis nei tipinė statistinė prekės vertė, nustatoma remiantis statistinėmis duomenų bazėmis, žinytais, katalogais ir t. t.⁵

Pareiškėja akcentuoja, kad vykstant mokestiniam ginčui dėl papildomos informacijos surinkimo kreipėsi į Norvegijos Karalystę / ginčo prekės pardavėją ir gavo išrašą, patvirtinantį apie jam skirtą eksporto išmoką (taip pat pateikta kartu su Skundu). Apie šį faktą mokesčių administratoriui buvo pranešta mokestinio patikrinimo metu, todėl esant

---

naudoto automobilio įsigijimo kainą bei neišskleidė pagrįstų abejonių dėl naudoto automobilio pirkimo kainos”.

² ESTT 2019-06-20 sprendimo byloje *Oribalt Rīga*, C 1/18, EU:C:2019:519, 22 ir 23 punktai ir juose nurodyta jurisprudencija.

³ ESTT byla Nr. C-75/20, *Lifosa*, sprendimo 35 punktas, 1986-02-04 sprendimo byloje *Van Houten International*, 65/85, EU:C:1986:53, 13 punktas.

⁴ <https://www.google.com/finance/quote/NOK-EUR?sa=X&ved=2ahUKewisjufsvIKPaxUCFBAIHRlDB7AQmY0JegQlChAn>.

⁵ ESTT byla Nr. C-291/15, *EURO 2004. Hungary Kft*, sprendimo 38 -39 punktai.

bet kokioms abejonėms dėl jo nustatymo (dokumentų tikrumo ir pan.) jis galėjo jį papildomai tikrinti ar vertinti, tačiau to nepadarė, o ignoravo.

Pareiškėja pažymi, jog iš Norvegijos Karalystės įsigytas (eksportui į ES muitų teritoriją parduotas) automobilis buvo aukštos ridos (pagal metus), naudotas taksi paslaugoms ir nebuvo įprasto nusidėvėjimo. Tačiau, centrinio mokesčių administratoriaus sprendime šių aplinkybių vertinimas nepateiktas, kas, Pareiškėjos vertinimu, leidžia teigti, kad pažeistos VAĮ 3 straipsnio 9 punkto nuostatos.

Pareiškėja teigia, jog nei vienas sąmoningas pirkėjas ES muitų teritorijoje ir Lietuvos Respublikoje neturi ketinimų įprasta rinkos kaina nusipirkti iš trečiosios valstybės taksi automobilio su skylėmis panelėje ir stoge, nudėvėtu salonu ir panašiais trūkumais, kurie nagrinėjamu atveju egzistavo ir taip pat įtakojo ginčo prekės pardavimo eksportui realią ekonominę vertę bei kainą, kuri buvo individuali ir negali būti savaimė prilyginta tipinėms panašių prekių abstrakčioms kainoms, sumoms ar vertėms muitinės įstaigų naudojamuose kataloguose.

Pareiškėja nurodo, kad vykdytam ginčo prekės eksporto į ES muitų teritoriją sandoriui ir su juo susijusiai deklaruotai ginčo prekės muitinei vertei pagrįsti buvo pateikti visi neprieštaringi realiai sumokėtą pardavimo eksportui kainą (kaip to reikalauja 2013-10-09 Europos parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 952/2013, kuriuo nustatomas Sąjungos muitinės kodeksas (toliau – Sąjungos muitinės kodeksas) 70 straipsnio nuostatos) įrodantys dokumentai: tarp pardavėjo įmonės Norvegijos Karalystėje („C AS“) ir Pareiškėjos (Lietuvos Respublikoje) surašyta sąskaita (invoice), ginčo prekės transportavimo išlaidų į ES muitų teritoriją sąskaita, užsienio šalies / trečiosios valstybės eksporto deklaracija ir bankinis mokėjimas, iš kurio galima identifikuoti eksportui deklaruotą transporto priemonę (jame nurodoma konkrečiai už ką mokama įvardijant individualius ginčo prekės duomenis).

Pareiškėja teigia, kad šių dokumentų tikrumo mokesčių administratorius nenuginčijo, jokių šių dokumentų fiktyvumo požymių nenustatė, jokių duomenų apie tai, kad kokius nors iš šių dokumentų sudarė, surašė ar pasirašė tam teisės neturintys asmenys mokestinio ginčo byloje nėra, apie tai jokios argumentacijos nei Patikrinimo ataskaitoje, nei Sprendime taip pat nėra pateikta.

Pareiškėja remiasi LVAT praktika ir pažymi, kad norint taikyti sandorio vertės metodą, turi būti aiški sandorio vertė ir būtina nustatyti faktiškai už prekes sumokėtą (mokėtiną) kainą. Todėl muitinės įstaigos bei mokestinius ginčus nagrinėjančios institucijos iš esmės turi teisę vertinti, ar mokėjimo nurodymas, kuriuo buvo apmokėta už pareiškėjo deklaruotas importuojamas prekes, yra aiškus, bei, ar atliktas tarptautinis mokėjimas atspindi deklaruotą prekių vertę. Tačiau toks atliktas vertinimas turėtų būti argumentuotas bei pagrįstas detalio faktinių duomenų analize, siekiant nustatyti prekių pardavimo sąlygas bei aplinkybes bei jų poveikį pareiškėjo importuotų ginčo prekių pardavimui ar kainai⁶. Ir priešingai, sandorio vertės metodas gali būti netaikomas tuomet, kai sandorio vertė apskritai nenustatyta (neaiški), t. y. nors prekių importo dokumentuose yra išskirta jų pardavimo kaina, tačiau iš mokesčių mokėtojo pateiktų mokėjimų pavidimų, kuriais apmokėta už įsigyjamas prekes, nėra aišku, už kokias konkrečias prekes, pagal kokius užsakymus yra atsiskaitoma⁷. Muitinės įstaigos, remdamosi atliktų mokėjimų už importuotas prekes galimais neaiškumais kaip sandorio vertės metodo netaikymo pagrindu, visuomet privalo detalio pagrįsti ir motyvuoti bei argumentuoti koks yra šių neaiškumų pobūdis bei jų sąsaja su prekių pardavimo aplinkybėmis. Vien tik akivaizdus skirtumas tarp deklaruotų sandorių vertės ir mokėjimo pavidimais importuotojo pardavėjui

⁶ LVAT 2020-04-15 nutartis administracinėje byloje Nr. eA-720-442/2020, 2009-03-02 nutartis administracinėje byloje Nr. A-438-290/2009.

⁷ LVAT 2020-04-01 nutartis administracinėje byloje Nr. eA-721-575/2020.

(eksportuotojui) sumokėtos sumos pats savaime, be papildomo atliktų mokėjimų tyrimo ir detalios jo argumentacijos, šios aplinkybės nepagrindžia bei neįrodo, jog gali būti vadovaujama sandorio vertės metodo taikymo išimtimi⁸.

Apibendrinama nurodytą LVAT praktiką, Pareiškėja teigia, kad akivaizdu, jog muitinės įstaigos, sandorio vertės metodo netaikymą grįsdamos atliktų mokėjimų už importuotas prekes galimais neaiškumais, visuomet privalo detaliai pagrįsti ir motyvuoti bei argumentuoti koks yra šių neaiškumų pobūdis bei jų sąsaja su prekių pardavimo aplinkybėmis.

Teigia, jog nagrinėjamu atveju, joks Pareiškėjos atliktų mokėjimų už ginčo prekę tyrimas, paneigiantis šių mokėjimų (ginčo prekės pardavimo eksportui kainos mokėjimų) realumą bei tikrumą, atliktas nebuvo, atsiskaitymo dokumentuose buvo aiškiai ir konkrečiai nurodyta už ką yra mokama, o ne vien pateikiama tik abstrakti informacija, iš kurios nėra aišku, už kokias konkrečias prekes, pagal kokius užsakymus yra atsiskaitoma (nagrinėjamu atveju, priešingai, buvo įrašyta konkreti mokėjimo informacija į mokėjimo pavidimus, nurodant prekę, už kurią apmokama, individualius identifikacinius duomenis, registracijos duomenis ir t. t.). Pareiškėja nesupranta, kodėl mokesčių administratorius atsisako vadovautis egzistuojančia teismų praktika dėl analogiško pobūdžio klausimų vertinimo.

Apibendrinama skundo argumentus, Pareiškėja daro išvadą, kad jokių prielaidų ar pagrindų kvestionuoti sandorio vertės metodu deklaruotą ginčo prekės (automobilio) vertę mokesčių administratorius neturėjo.

Dėl centrinio mokesčių administratoriaus reikalavimų surinkti ir pateikti daugiau dokumentų

Pareiškėja atkreipia dėmesį, kad nei Sąjungos muitinės kodeksas, nei jo įgyvendinimo reglamentai, nei ESTT ar nacionalinių teismų praktika, nei Importuojamų naudotų transporto priemonių muitinio įvertinimo taisyklių, patvirtintų Muitinės departamento generalinio direktoriaus 2019-10-31 įsakymu Nr. 1B-989 „Dėl Importuojamų naudotų transporto priemonių muitinio įvertinimo taisyklių patvirtinimo“ (toliau – Taisyklės), nuostatos nenustato jokio konkrečios baigtinio ar galutinio, pavyzdinio ar privalomo dokumentų (įrodymų) sąrašo į ES muitų teritoriją importuojamų prekių (automobilių) muitinei vertei, deklaruojamai sandorio vertės metodu, pagrįsti.

Teigia, kaip jau buvo paaiškinta pirmiau, kad iš LVAT praktikos matyti, jog reikalavimas pateikti daugiau papildomų duomenų apie muitinei deklaruojamos prekės vertę, nustatytą sandorio vertės metodu, visų pirma, taikytinas tada, kai atsiskaitymo už prekę (jos pardavimą eksportui į ES muitų teritoriją – Lietuvos Respubliką) dokumentai bei įrodymai neaiškūs, nekonkretūs, netikslūs, atliktuose mokėjimuose neatsispindi už kokias konkrečias prekes, pagal kokius užsakymus yra atsiskaitoma. Pareiškėjos vertinimu, nagrinėjamu atveju, tokia aplinkybė neegzistuoja, už įsigytas ginčo prekes buvo atsiskaityta bankiniais mokėjimo pavidimais, nurodant konkrečiai už kokią prekę (kokį automobilį) mokama. Jokių duomenų apie tai, kad tokie mokėjimai buvo fiktyvūs, netikri, nevyko ar vyko kitomis sąlygomis, mokesčių administratorius nepateikė. Priešingai, nors skundžiamame sprendime keliama abejonė (sprendimo turinyje net pabraukiant argumentaciją – žr. 3 psl. paskutinę pastraipą), kad Pareiškėjas „Norvegijos mokesčių administratoriaus sprendimo dėl vienkartinio mokesčio grąžinimo po automobilio eksporto nepateikė, nors muitinė raštu Nr. (9.6/16) 1BE 3076 (2025 05 20) nurodė pateikti“, yra netikslis, nes Pareiškėja tokią informaciją turi, papildomai mokestinio ginčo metu gavo iš Norvegijos Karalystės (gavimas užtruko, nes buvo susijęs su užsienio valstybės jurisdikcija) ir pridėda prie šio Skundo Komisijai. Todėl šiuo aspektu, Muitinės departamento abejonės dėl ginčo prekės vertės

⁸ Sąjungos muitinės kodekso įgyvendinimo reglamentas Nr. 2015/2447 (127 – 134 str.), Sąjungos muitinės kodekso 70 straipsnio 3 dalies „b“ punktą.

nustatymui įtaką darančio esminio įrodymo, pagrindžiančio ginčo prekės eksporto į ES muitų teritorijas sąlygas, yra nepagrįstos. Esant pateiktiems tokiems įrodymams, Pareiškėjai neaišku, kokių teisiniu pagrindu ji turėtų teikti ir rinkti dar daugiau kitų papildomų įrodymų, kurių pateikimo prievolės jokie muitų teisės aktai tiesiogiai nenustato. Taip pat Pareiškėja pažymi, kad vietos mokesčių administratoriui teikė informaciją ir apie kitas sąnaudas, susijusias su ginčo prekės tiekimu į ES muitų teritoriją (transportavimo, deklaravimo ir pan. išlaidos).

Pareiškėjai taip pat nesuprantamas mokesčių administratoriaus reikalavimas pateikti duomenis apie ginčo prekės pardavimo vidaus rinkoje kainą, kai pagal 2015-11-24 Komisijos įgyvendinimo reglamento (ES) 2015/2447, kuriuo nustatomos išsamios tam tikrų Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 952/2013, kuriuo nustatomas Sąjungos muitinės kodeksas, nuostatų įgyvendinimo taisyklės (toliau – įgyvendinimo reglamentas), 144 straipsnio 2 dalies „a“ ir „c“ punkto nuostatas nustatant prekių muitinę vertę ES muitų teritorijoje kitais (alternatyviais) muitinio įvertinimo metodais (ne pagal sandorio vertę), bet kuriuo atveju yra draudžiama remtis prekių kaina eksportuojančios šalies (Norvegijos Karalystės), taip pat Sąjungos muitų teritorijos vidaus rinkoje. Nagrinėjamu atveju ginčo prekės muitinę vertę lėmė konkrečios individualios sąlygos bei aplinkybės, egzistavusios šios prekės eksporto metu, ir Pareiškėja yra pateikusi informaciją apie jas.

Pareiškėjos atstovas el. paštu 2025-10-17 pateikė (įregistruota Komisijoje 2025-10-21) 2025-10-17 paaiškinimą Nr. GVLEX/2025-97, kuriame nurodė aplinkybes dėl Komisijos posėdžio metu nurodytų pateikti dokumentų iš Norvegijos Karalystės mokesčių administratoriaus (dėl eksporto subsidijų) ir pridėjo UAB „D“ (Pareiškėjos atstovo muitinėje) gautus ir siųstus pranešimus dėl eksporto subsidijų ginčo prekėms skyrimo Norvegijos Karalystėje.

Pareiškėjos atstovas el. paštu 2025-10-21 ir 2025-10-22 papildomai pateikė Norvegijos Karalystės mokesčių administratoriaus raštą ir el. susirašinėjimą, pagal kurį jis buvo gautas, bei jų vertimus į lietuvių kalbą.

Pareiškėja prašo panaikinti Muitinės departamento Sprendimą ir Kauno TM Patikrinimo ataskaitą.

Muitinės departamentas Sprendimu patvirtino Kauno TM Patikrinimo ataskaitą, kuria, kaip minėta pirmiau, nepripažinta Pareiškėjos importuoto naudoto automobilio EID Nr. 25LTPR200002B6F4R0 (2025-06-17) deklaruota muitinė vertė, kurią Kauno TM nustatė vadovaudamasi Sąjungos muitinės kodekso 74 straipsnio 3 dalimi, naudojant duomenis, surinktus Sąjungos muitų teritorijoje, t. y. muitinė vertė iš 3 766,24 Eur perskaičiuota į 12 753,93 Eur bei importo maitas – iš 377 Eur į 1 275 Eur, PVM apmokestinamoji vertė iš 4 243,24 Eur į 14 128,93 Eur ir importo PVM iš 891 Eur į 2 967 Eur; apskaičiuotas Pareiškėjai 898 Eur importo maitas ir importo PVM 2 076 Eur trūkstama suma; skirta Pareiškėjai už mokesčių sumažinimą minimali 20 proc. bauda – 595 Eur (180 Eur maito bauda ir 415 Eur PVM bauda).

Sprendime Muitinės departamentas nurodo, kad prekių muitinis įvertinimas atliekamas vadovaujantis Sąjungos muitinės kodekso 70 – 74 straipsnių, Įgyvendinimo reglamento 127 – 146 ir 347 straipsnių nuostatomis ir, nagrinėjamu atveju, Taisyklių nuostatomis, t. y. laikantis prekių muitinio įvertinimo metodų taikymo nuoseklumo.

Sąjungos muitinės kodekso 70 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad prekių muitinės vertės pagrindas visų pirma yra sandorio vertė, tai yra kaina, faktiškai sumokėta arba mokėtina už prekes, parduodamas eksportui į Sąjungos muitų teritoriją, kuri prireikus patikslinama. Remiantis Taisyklių 9 punktu, naudotų transporto priemonių sandorio vertė apskaičiuojama remiantis jų pirkimą – pardavimą pagrindžiančiais įrodymais, t. y. pirkimo – pardavimo sutartimis, sąskaitomis faktūromis (invoice), mokėjimo dokumentais, kuriais

remiantis galima identifikuoti atsiskaitymą už konkrečią transporto priemonę, transporto priemonių eksporto į Sąjungos muitų teritoriją dokumentais, transporto ir draudimo paslaugų sąskaitomis faktūromis ir kt. Taip pat muitinei gali būti teikiama elektroniniu paštu ar kitomis elektroninėmis komunikavimo priemonėmis gauta informacija apie sandorio sudarymo aplinkybes (t. y. kaip pirkėjas ir pardavėjas susitarė dėl prekių pirkimo – pardavimo sutarties sąlygų, kainos, apmokėjimo sąlygų ir kt.).

Vadovaujantis Įgyvendinimo reglamento 140 straipsniu, jei muitinė turi pagrįstų abejonių dėl to, ar deklaruota sandorio vertė atspindi visą sumokėtą sumą, kaip nurodyta Sąjungos muitinės kodekso 70 straipsnio 1 dalyje, ji gali paprašyti, kad deklarantas pateiktų papildomos informacijos; jei abejonių nepavyksta išsklaidyti, muitinė gali nuspręsti, kad prekių vertė negali būti nustatoma pagal Sąjungos muitinės kodekso 70 straipsnio 1 dalį.

Kilus abejonėms dėl EID Nr. 25LTPR200002B6F4R0 (2025-06-17) deklaruotos sandorio vertės teisingumo, Kauno TM išmaniojoje Muitinės deklaracijos apdorojimo sistemoje 2025-06-17 elektroniniu pranešimu ir 2025-07-03 raštu Nr. (9.6/16)- 1BE-3848) kreipėsi į Pareiškėją, prašydama pateikti papildomus dokumentus importuojamos prekės muitinei vertei pagrįsti. Pareiškėja, atsakydama į pirmą paklausimą, 2025-06-19 pakartotinai pateikė dokumentų kopijas, kurie jau buvo pateikti muitinio įforminimo metu ir papildomai pateikė automobilio pardavėjo „C AS“ naudoto automobilio Toyota Prius Plus pirkimo sutartį (b. n., 2025-05-08) ir mokėjimo patvirtinimą (b. n., 2025-05-08), išrašą iš el. puslapio – (duomenys neskelbtini)“ (2025-05-14), Norvegijos Karalystės įmonės „E AS“ pateiktą transporto priemonės taisymo sąmatos (b. n., 2025-05-14) vertimą į lietuvių kalbą. Į Kauno TM 2025-07-03 raštą Nr. (9.6/16)-1BE-3848) Pareiškėja neatsakė.

Kauno TM 2025-07-17 raštu Nr. (9.6/16)-1BE-4039 „Pranešimas tikrinamam asmeniui apie galimą nepalankų sprendimą vykdant supaprastintą patikrinimą“ informavo Pareiškėją, inter alia, kad prekės muitinė vertė bus nustatyta vadovaujantis Sąjungos muitinės kodekso 74 straipsnio 3 dalimi, ir paprašė pateikti nuomonę. Pareiškėja, atsakydama 2025-07-28 el. paštu, pakartotinai pateikė pardavėjo „C. AS“ sąskaitą Nr. 1363 (2025-05-08) bei po prekių išleidimo į laisvą apyvartą išrašytą naudoto automobilio pardavimo PVM sąskaitą faktūrą CARS Nr. 02050 (2025-06-23) ir mokėjimo patvirtinimą Nr. RO1908299647 (2025-06-23), kitų dokumentų nepateikė.

Kauno TM, įvertinusi visą turimą informaciją ir dokumentus, Patikrinimo ataskaitoje konstatavo, kad Pareiškėja neatskleidė visų sandorio aplinkybių, nepateikė muitinei dokumentų ir informacijos, kurie pagrįstų mažą naudoto automobilio įsigijimo kainą, bei neišskleidė pagrįstų abejonių dėl minėto automobilio pirkimo kainos, todėl muitinė vertė nustatyta ne sandorio, o antrinais muitinio įvertinimo metodais, numatytais Sąjungos muitinės kodekso 74 straipsnio 3 dalimi, t. y. automobilio muitinė vertė nustatyta remiantis VŠĮ „B“ 2025 m. birželio mėn. žinyne „Autotransporto kainos Lietuvoje“ nurodyta vidutine rinkos kaina ir, atitinkamai, perskaičiuoti mokesčiai.

Muitinės departamentas, atsakydamas į Pareiškėjos skundo argumentus, pažymi, kad nėra ginčo dėl to, jog Norvegijos Karalystėje eksportuojamiems automobiliams taikoma Pareiškėjos nurodyta speciali eksporto skatinimo tvarka, tačiau tokios tvarkos egzistavimas savaime, nevertinant ar šia tvarka buvo pasinaudota, nepagrindžia mažos naudoto automobilio įsigijimo kainos. Patikrinimo ataskaitoje nustatyta, kad Pareiškėja pateikė iš el. puslapio (duomenys neskelbtini)“ (2025-05-14) išrašą, kuriame nurodyta naudoto automobilio pardavėjui galima Norvegijos Karalystės mokesčių administratoriaus vienkartinė išmoka – 51 421 NOK, tačiau Norvegijos Karalystės mokesčių administratoriaus sprendimo dėl vienkartinio mokesčio grąžinimo po prekės (naudoto automobilio Toyota Prius Plus) eksporto nepateikė, nors muitinė raštu Nr. (9.6/16)-1BE-3848 (2025-07-03) nurodė pateikti. Tokio dokumento Pareiškėja su skundu Muitinės departamentui taip pat nepateikė.

Muitinės departamentas Sprendime akcentuoja, kad Pareiškėja argumentus privalo pagrįsti objektyviais įrodymais, o ne prielaidomis. Pareiškėja nepateikė dokumentų, *inter alia*, Norvegijos Karalystės mokesčių administratoriaus sprendimo dėl vienkartinio mokesčio pervedimo po naudoto automobilio eksporto, kurie galėtų būti vertinami pagrįsti mažą naudoto automobilio įsigijimo kainą. Taigi, Kauno TM nekvestionavo Norvegijos Karalystėje taikomos specialios eksporto skatinimo tvarkos, aiškinosi visas prekės įsigijimo aplinkybes, prašė pateikti dokumentus, tarp jų, susijusius su vienkartinio mokesčio grąžinimu po ginčo prekės eksporto, tačiau Pareiškėja neįrodė, jog tokia tvarka automobilio Toyota Prius Plus pardavėjas Norvegijos Karalystės įmonė „C AS“ faktiškai pasinaudojo, o kartu ir nepagrindė mažos automobilio įsigijimo kainos, todėl Pareiškėjos argumentai atmestini kaip nepagrįsti.

Muitinės departamentas, atsakydamas į Pareiškėjos argumentus, kad remiantis ESTT praktika, nėra pagrindo abejoti deklaruota prekės muitine verte, kadangi nebuvo įrodytas 2 ir daugiau karto deklaruotas prekės muitinės vertės skirtumas lyginant su VŠĮ „B“ kataloge apskaičiuota importo kaina, pažymėjo, jog Pareiškėja tokius teiginius grindžia subjektyviais paskaičiavimais, kurie neatitinka susiklosčiusios situacijos, todėl atmestini kaip nepagrįsti. Sprendime nurodyta, kad Pareiškėja prie deklaruotos prekės vertės (3 766,24 Eur) pridėjo prekės pardavėjo galimą susigrąžinti vienkartinę išmoką (apie 4 324,50 Eur) ir šią prekės ekonomę vertę – 8 090,74 Eur palyginusi su VŠĮ „B“ kataloge apskaičiuota importo kaina 12 753,93 Eur gavo 1,57 karto skirtumą. Tačiau, kaip jau buvo konstatuota, pirmiausia Pareiškėja neįrodė, kad prekės pardavėjas susigrąžino vienkartinę išmoką, ir nustatant kainų skirtumą yra lyginama ne prekės ekonominė vertė, o deklaruota vertė, kuri šiuo atveju yra – 3 766,24 Eur (nurodyta „C AS“ 2025-05-07 pardavimo sąskaitoje Nr. 1363, mokėjimo dokumente Nr. VM2034 (2025-05-12)).

Muitinės departamentas Sprendime akcentuoja, kad ESTT savo praktikoje yra pažymėjęs, jog nustačius išskirtinai mažą palyginti su vidutinėmis statistinėmis pirkimo kainomis deklaruotą importuotų prekių sandorio vertę (jei deklaruota prekių vertė daugiau nei 50 proc. mažesnė už vidutinę statistinę vertę), to pakanka, kad būtų pagrįstos muitinės abejonės ir jos sprendimas nepatvirtinti deklaruotos prekių muitinės vertės (ESTT sprendimo byloje C-291/15 38, 39 p.). Nagrinėjamu atveju Kauno TM palyginusi EID Nr. 25LTPR200002B6F4R0 (2025-06-17) pagal sąskaitą Nr. 1363 (2025-05-08) deklaruotą naudoto automobilio Toyota Prius Plus muitinę vertę (3 766,24 Eur) su šio naudoto automobilio importo kaina 12 753,93 Eur apskaičiuotą pagal Taisyklių 18, 37 – 39 punktų nuostatas, remiantis VŠĮ „B“ 2025 m. birželio mėn. žinyne „Autotransporto kainos Lietuvoje“ nurodyta vidutine rinkos kaina (19 010 Eur), nustatė, kad EID Nr. 25LTPR200002B6F4R0 (2025-06-17) deklaruota ginčo automobilio muitinė vertė mažesnė už naudoto automobilio importo kainą, apskaičiuotą pagal minėto katalogo duomenis daugiau kaip 50 proc., t. y. 3,4 karto ir to pakanka, kad būtų pagrįstos muitinės abejonės ir priimtas sprendimas nepatvirtinti deklaruotos prekių muitinės vertės.

Sprendime nurodoma, kad vadovaujantis Sąjungos muitinės kodekso 15 straipsnio 2 dalimi, Pareiškėja, pateikdama deklaraciją, ją papildančius dokumentus bei prekę muitiniam įforminimui, tapo atsakinga už pateiktos informacijos tikslumą ir išsamumą, o kartu ir prisiėmė atsakomybę pagrįsti deklaruotos prekės sandorio vertę. Muitinės departamentas pažymi, kad Kauno TM nekvestionavo Pareiškėjos pateiktų su ginčo prekės atsiskaitymu susijusių dokumentų (sąskaitų, bankinių pavedimų) ir ne dėl šių mokėjimo dokumentų trūkumų ar netikslumų, nusprendė ginčo prekei netaikyti sandorio vertės metodo. Kauno TM prašė Pareiškėjos pagrįsti mažą naudoto automobilio įsigijimo kainą ir būtent dėl to, kad jos nepagrindė, buvo pagrindas ginčo prekei sandorio vertės metodo, numatyto Sąjungos muitinės kodekso 70 straipsnyje, netaikyti.

Sprendime pažymėta, kad Patikrinimo atskaitoje nustatyta, jog įvertinus Pareiškėjos muitinio įforminimo metu ir 2025-06-19 el. paštu pateiktus papildomus dokumentus bei informaciją, nustatyti prieštaringi duomenys apie naudoto automobilio Toyota Prius Plus įsigijimo aplinkybes, t. y. pardavėjas „C AS“ 2025-05-08 šį automobilį pirkė už 90 000 NOK (pirkimo sutartis b. n., 2025-05-08 ir mokėjimo patvirtinimas b. n., (2025-05-08) ir 2025-05-08 jį pardavė Pareiškėjai ženkliai mažesne kaina – 39 500 NOK (sąskaita Nr. 1363, 2025-05-08 ir mokėjimo nurodymas Nr. VM2034 (2025-05-12, 3 410 Eur). Pareiškėja muitinio įforminimo metu pateikė, *inter alia*, iš el. puslapio (duomenys neskelbtini)“ (2025-05-14) išrašą, Norvegijos Karalystės įmonės „E AS“ pateiktą transporto priemonės taisymo sąmatą (b. n., 2025-05-14), tačiau nei Norvegijos Karalystės mokesčių administratoriaus sprendimo, nei automobilio remonto išlaidas pagrindžiančių dokumentų (jei automobilis po pirkimo buvo remontuotas), nei kitų duomenų galėjusių nulemti mažą įsigijimo kainą, nepateikė, nors Kauno TM 2025-07-03 raštu Nr. (9.6/16)-1BE-3848 prašė pateikti. Taigi, pati Pareiškėja savo pateiktais dokumentais nepagrindė ir neįrodė, kad juose nurodyta informacija sąlygojo mažą prekės įsigijimo kainą. Muitinės departamento nuomone, nurodytos aplinkybės leido konstatuoti, kad nagrinėjamos bylos atveju pagrįstai sandorio vertės metodas netaikytinas.

Pasisakydamas dėl Pareiškėjos skundo argumentų, kad ginčo automobilis buvo su defektais, o Kauno TM apskaičiuodama ginčo prekės muitinę vertę šių defektų Taisyklių 43 punkte nustatyta tvarka nevertino, todėl Patikrinimo ataskaita prekės muitinė vertė apskaičiuota netiksliai, Muitinės departamentas pažymi, kad Taisyklių 43 punkte nustatyta tvarka nėra privaloma („muitinė, atlikdama deklaruojamos naudotos transporto priemonės muitinės vertės tikrinimą, gali <...>“) ir Pareiškėja muitinio įforminimo metu nepageidavo, kad apskaičiuojant prekės muitinę vertę minimi automobilio defektai būtų vertinami.

Vadovaujantis Taisyklių 24 punktu, naudotų transporto priemonių turimi defektai gali būti fiksuojami surašant Importuojamos naudotos transporto priemonės defektų, atsiradusių dėl apgadavimo, aktą (toliau – Aktas). Prie Akto turi būti pridėtos apgadintos naudotos transporto priemonės spalvotos matomų defektų fotografijos. Akte nurodytų duomenų ir fotografijų tikrumas turi būti patvirtintas deklaranto parašu. Jei naudota transporto priemonė turi vizualiai nematomų defektų, prie akto pridedamas Taisyklių 30 punkte nurodytas dokumentas. Aktas gali būti užpildomas įforminant laikinojo įvežimo perdirtbti muitinės procedūrą, muitinei priėmus sprendimą išleisti naudotą transporto priemonę su asmens pateikta galinčios atsirasti mokesstinės prievolės dydžio garantija ir kitais atvejais. Aktą surašo deklarantas ir pateikia Muitinės deklaracijų apdorojimo sistemos priemonėmis. Pateikiamas Aktas gali būti užpildomas elektroniniu būdu ir pasirašytas kvalifikuotu el. parašu arba užpildomas ir pasirašomas fiziškai pateikiant skenuotą Akto versiją Muitinės deklaracijų apdorojimo sistemos priemonėmis. Vadovaujantis Taisyklių 42 punktu, tuo atveju, jei naudota transporto priemonė buvo remontuojama, deklarantas, norėdamas pagrįsti muitinę vertę turi pateikti dokumentais pagrįstus įrodymus apie faktines naudotos transporto priemonės atkūrimo (remonto) išlaidas. Šie įrodymai vertinami, jei muitinio įforminimo metu buvo pateiktas Taisyklių 24 punkte nurodytas Aktas.

Sistemiškai vertinant minėtų Taisyklių nuostatas, jeigu deklarantas pageidauja, kad po prekių išleidimo, atliekant muitinės vertės tikrinimą, muitinė atsižvelgtų į naudoto automobilio turimus defektus, pirmiausia deklaruojant turi būti pildomas Taisyklių 24 punkte paminėtas aktas, kad tuo metu, kai automobilis yra muitinės priežiūroje, muitinės pareigūnai galėtų įsitikinti deklaruojamo automobilio defektų realumu. Tačiau, nagrinėjamu atveju, nėra jokių duomenų, jog naudoto ginčo automobilio defektai buvo užfiksuoti Taisyklių 24 punkte nurodytame Akte. „C. AS“ sąskaitoje Nr. 1363 (2025-05-08), EID Nr. 25LTPR200002B6F4R0 (2025-06-17) nėra jokių įrašų, kad importuojamas defektuotas automobilis. Ginčo prekei įforminus importą ir prekę išleidus į laisvą apyvartą, Sąjungos

muitinės kodekso 134 straipsnyje numatyta muitinės priežiūra jai nebetaikoma. Taigi, nepateikus minėto Akto, nebuvo sudarytos sąlygos muitinės pareigūnams muitinio tikrinimo metu įsitikinti Norvegijos Karalystės įmonės „E AS“ pateiktoje transporto priemonės taisymo sąmatoje (b. n., 2025-05-14) nurodytų defektų realumu, o automobilį išleidus į laisvą apyvartą, tokie duomenys (sąmata) prekių muitinės vertės mažinimui įtakos neturi. Atsižvelgus į išdėstytą, Muitinės departamentas konstatavo, kad Pareiškėjos teiginiai, jog Patikrinimo ataskaita prekės muitinė vertė apskaičiuota netiksliai, nes nebuvo įvertinta automobilio būklė, nepagrįsti.

Sprendime nurodyta, kad Pareiškėja neteisingai interpretuoja Patikrinimo ataskaitos 4 psl. 3 pastraipoje nurodytas aplinkybes ir pateikia subjektyvų vertinimą, kuris neatitinka susiklosčiusios situacijos.

Muitinės departamentas pabrėžia, kad, vertinant ar prekei gali būti taikomas sandorio vertės muitinio įvertinimo metodas, buvo aiškinamasi visos su prekės pirkimu – pardavimu (Norvegijos Karalystėje, į ES) susijusios aplinkybės, tam, kad būtų išaiškintos priežastys, nulėmusios mažą automobilio įsigijimo kainą. Tuo tarpu, Įgyvendinimo reglamento 144 straipsnio (Alternatyvus metodas) 2 dalies c punkto nuostatos reglamentuoja atvejus, susijusius su prekės muitinės vertės nustatymu taikant kitus (ne sandorio) metodus. Taigi, nustatant muitinę vertę taikant alternatyvius muitinio įvertinimo metodus, negalima remtis prekių kaina eksportuojančios šalies vidaus rinkoje. Nagrinėjamu atveju, Kauno TM nustačius, kad prekei netaikomas sandorio vertės muitinio įvertinimo metodas, prekės muitinė vertė buvo nustatyta alternatyviu Sąjungos muitinės kodekso 74 straipsnio 3 dalyje nurodytu metodu, t. y. remiantis VŠĮ „B“ 2025 m. birželio mėn. žinyne „Autotransporto kainos Lietuvoje“ nurodyta automobilio importo kaina 12 753,93 Eur apskaičiuota pagal Taisyklių 18, 37–39 punktų nuostatas (ne Norvegijos Karalystės vidaus rinkoje esančia prekės kaina). Muitinės departamentas konstatavo, kad nustatant automobilio muitinę vertę alternatyviu metodu, nebuvo pažeistos Įgyvendinimo reglamento 144 straipsnio 2 dalies c punkto nuostatos.

Pasisakydamas dėl Pareiškėjos skundo argumentų ir papildomai pateiktų dokumentų, susijusių su ankstesnėmis įformintomis importo deklaracijomis tarp to paties siuntėjo ir gavėjo, Muitinės departamentas atkreipia dėmesį į tai, kad Pareiškėja remiasi prie skundo pridėta ištrauka iš negaliojančio teisės akto (Importuojamų prekių muitinio įvertinimo kontrolės taisyklės, patvirtintos Muitinės departamento generalinio direktoriaus 2004-04-28 įsakymu Nr. 1B-431, negalioja nuo 2023-02-01). Galiojančiame, t. y. Muitinės departamento generalinio direktoriaus 2022-12-30 įsakymu Nr. 1BE-1043 patvirtintame Prekių muitinio įvertinimo tvarkos apraše, reglamentavimo, susijusio su importuojamų prekių muitinės vertės papildomu netikrinimu, nėra, todėl Pareiškėjos pateikta ištrauka iš teisės akto nagrinėjamo ginčo atvejui netaikytina. Akcentavo, kad kiekviena situacija yra individuali, todėl pateikta papildoma informacija nagrinėjamo ginčo situacijos įvertinimui įtakos neturi.

Sprendime pažymima, kad ESTT 2016-06-16 sprendime byloje C-291 nurodė, jog kai muitinei kyla pagrįstų abejonių, kad deklaruojama importuojamų prekių vertė atspindi sumokėtą arba mokėtiną bendrą sumą, tokių prekių muitinės vertės ji neprivalo nustatyti remdamasi sandorio vertės metodu. Todėl ji gali nepatvirtinti deklaruotos vertės, jeigu šių abejonių išlieka po to, kai ji galbūt paprašė papildomos informacijos arba papildomų dokumentų ir atitinkamam asmeniui suteikė priimtina galimybę išdėstyti savo nuomonę dėl motyvų, kuriais grindžiamos minėtos abejonės.

Vadovaujantis Sąjungos muitinės kodekso 74 straipsnio 1 dalimi, jeigu prekių muitinės vertės neįmanoma nustatyti pagal Sąjungos muitinės kodekso 70 straipsnį, ji nustatoma iš eilės taikant kiekvieną 74 straipsnio 2 dalies punktą nuo a iki d, kol pasiekiamas tas punktas, pagal kurį prekių muitinę vertę įmanoma nustatyti. Kauno TM

Patikrinimo ataskaitoje nurodė, kad nesant galimybės pritaikyti tapačių ir panašių prekių muitinio įvertinimo metodo (dėl skirtingo transporto priemonių nusidėvėjimo, jų techninės būklės, papildomos įrangos neįmanoma nustatyti ar prekė atitinka tapačios ar panašios prekės apibrėžimą), vertės, nustatytos pagal prekės vieneto kainą (nepateikti duomenys), ir apskaičiuotosios vertės metodo (šiuo metodu nustatoma tik naujų transporto priemonių muitinė vertė), todėl Sąjungos muitinės kodekso 74 straipsnio 2 dalyje nurodyti muitinio įvertinimo metodai netaikytini. Muitinės departamentas konstatavo, kad Kauno TM Patikrinimo ataskaitoje pagrįstai nustatė, jog vadovaujantis Sąjungos muitinės kodekso 74 straipsnio 3 dalies nuostatomis, jeigu muitinės vertės neįmanoma nustatyti pagal 1 dalį, ji nustatoma remiantis duomenimis, kuriuos galima gauti Sąjungos muitų teritorijoje, t. y. naudoto automobilio Toyota Prius Plus muitinė vertė nustatyta remiantis VŠĮ „B“ duomenimis 2025 m. birželio mėn. žinyne „Autotransporto kainos Lietuvoje“ duomenimis.

Komisija k o n s t a t u o j a:

Pareiškėjos Skundas iš dalies tenkintinas, Muitinės departamento Sprendimas naikintinas ir Pareiškėjos skundas perduotinas centriniam mokesčių administratoriui nagrinėti iš naujo.

Mokestinis ginčas byloje kilo dėl Kauno TM Patikrinimo ataskaitos, kuria nepripažinta Pareiškėjos importuoto naudoto automobilio Toyota Prius Plus EID Nr. 25LTPR200002B6F4R0 (2025-06-17) deklaruota muitinė vertė ir nustatyta šio automobilio muitinė vertė vadovaujantis Sąjungos muitinės kodekso 74 straipsnio 3 dalimi, naudojant duomenis, surinktus Sąjungos muitų teritorijoje, ir Muitinės departamento Sprendimo, kuriuo patvirtinta minėta Patikrinimo ataskaita, teisėtumo ir pagrįstumo.

Pasisakydama dėl Pareiškėjos skundo argumento, jog skundžiamas sprendimas paremtas netiksliais, nepilnai, neobjektyviai ginčo aplinkybių įvertinimu, Komisija pažymi, kad mokestinių ginčų nagrinėjimo praktikoje ne kartą yra akcentuota, jog mokesčių administratoriaus įformintiems sprendimams yra keliami ir VAĮ nustatyti reikalavimai. Muitinės departamentas yra viešojo administravimo subjektas, kuris savo veikloje privalo, be kita ko, vadovautis ir bendraisiais viešosios teisės principais. Tai reiškia, jog Muitinės departamentas privalo laikytis ir VAĮ 3 straipsnyje įtvirtintų viešojo administravimo principų, *inter alia* (be kita ko) objektyvumo principų. VAĮ 3 straipsnio 9 punkte įtvirtintas objektyvumo principas reiškia, kad administracinio sprendimo priėmimas ir kiti oficialūs viešojo administravimo subjekto veiksmai turi būti nešališki ir objektyvūs. Be to, viešojo administravimo subjektai yra saistomi gero administravimo principo, kuriuo įgyvendinama Lietuvos Respublikos Konstitucijos 5 straipsnio 3 dalyje įtvirtinta nuostata, jog visos valdžios įstaigos tarnauja žmonėms, reikalavimų. Gero administravimo principas reikalauja, kad valstybės institucijos, priimdamos administracinius sprendimus, veiktų rūpestingai ir atidžiai, taip pat užtikrintų, kad administracinėje procedūroje būtų laikomasi visų teisės aktų nuostatų.

Komisija pažymi, kad prekių muitinis įvertinimas atliekamas vadovaujantis Sąjungos muitinės kodekso, įgyvendinimo reglamento ir Taisyklių nuostatomis, t. y. laikantis prekių muitinio įvertinimo metodų taikymo nuoseklumo. Nagrinėjamu atveju ginčo transporto priemonės muitinė vertė buvo apskaičiuota vadovaujantis Sąjungos muitinės kodekso 74 straipsnio 3 dalimi, taikant alternatyvų muitinės vertės nustatymo metodą. Sąjungos muitinės kodekso 74 straipsnio, reglamentuojančio antrinius muitinio įvertinimo metodus, 1 dalyje nustatyta, kad jeigu prekių muitinės vertės neįmanoma nustatyti pagal 70 straipsnį, ji nustatoma iš eilės taikant kiekvieną 74 straipsnio 2 dalies punktą nuo a iki d, kol pasiekiamas tas punktas, pagal kurį prekių muitinę vertę įmanoma nustatyti. Pagal Sąjungos muitinės kodekso 74 straipsnio 2 dalį muitinė vertė tai: a) tapačių

prekių, parduotų eksportui į Sąjungos muitų teritoriją ir eksportuotų tuo pačiu arba maždaug tuo pačiu metu kaip ir vertinamos prekės, sandorio vertė; b) panašių prekių, parduotų eksportui į Sąjungos muitų teritoriją ir eksportuotų tuo pačiu arba maždaug tuo pačiu metu kaip ir vertinamos prekės, sandorio vertė; c) vertė, nustatyta pagal prekių vieneto kainą, už kurią Sąjungos muitų teritorijoje su pardavėjais nesusijusiems asmenimis parduotas didžiausias bendras importuotų prekių arba tapačių ar panašių importuotų prekių kiekis; arba d) apskaičiuotoji vertė, kurią sudaro šių elementų suma: i) išlaidos medžiagoms ir gamybai arba kitokiam perdirbimui, atliktam gaminant importuojamas prekes, arba jų vertė; ii) pelno ir bendrųjų išlaidų, kurių dydis lygus pelnui ir bendrosioms išlaidoms, paprastai nurodomoms šalies eksportuotojos gamintojams parduodant eksportui į Sąjungą prekes, kurios yra tos pačios klasės ar rūšies kaip ir vertinamos prekės, suma; iii) išlaidos 71 straipsnio 1 dalies e punkte nurodytiems elementams arba vertė.

Vadovaujantis įgyvendinimo reglamento 140 straipsnio 1 dalimi, jei muitinė turi pagrįstų abejonių dėl to, ar deklaruota sandorio vertė atspindi visą sumokėtą arba mokėtiną sumą, kaip nurodyta Sąjungos muitinės kodekso 70 straipsnio dalyje, ji gali paprašyti, kad deklarantas pateiktų papildomos informacijos. Jei abejonių nepavyksta išsklaidyti, muitinė gali nuspręsti, kad prekių vertė negali būti nustatoma pagal Sąjungos muitinės kodekso 70 straipsnio 1 dalį.

Iš nurodytų nuostatų turinio matyti, kad prekių muitinė vertė visų pirma nustatoma taikant sandorio vertės muitinio įvertinimo metodą. Muitinei turi būti pateikti visi turimi dokumentai, įrodantys pirkimo - pardavimo sandorį, t. y. turi būti deklaruojama visa faktiškai sumokėta ar mokėtina už parduodamą eksportui į Sąjungos muitų teritoriją naudotą transporto priemonę pinigų suma, įskaitant transporto priemonės gabenimo iki įvežimo į Sąjungos muitų teritoriją vietos, draudimo ir kitas su jų gabenimu susijusias išlaidas. Jei muitinio tikrinimo metu muitinė nustato, kad sandorio metodas negali būti taikomas, nuosekliai taikomi kiti muitinio įvertinimo metodai.

Kaip minėta pirmiau, byloje nustatyta, kad Kauno TM atliko supaprastintą mokesčių patikrinimą dėl Pareiškėjos į Sąjungos muitų teritoriją importuoto naudoto automobilio Toyota Prius Plus, deklaruoto EID Nr. 25LTPR200002B6F4R0, deklaruotos muitinės vertės teisingumo. Iškilus abejonėms, ar deklaruota transporto priemonės vertė atspindi visą sumokėtą ar mokėtiną sumą, Pareiškėjos deklarantui 2025-06-17 nusiųstas elektroninis pranešimas, kuriuo buvo prašoma pateikti papildomus dokumentus importuojamos prekės muitinės vertei pagrįsti. Pareiškėja atsakė 2025-06-19, pakartotinai pateikdama dokumentus, kuriuos buvo pateikusi muitinio įforminimo metu, ir papildomai pateikė automobilio pardavėjo „C AS“ automobilio Toyota Prius Plus pirkimo sutartį (b. n., 2025-05-08) ir mokėjimo patvirtinimą (b. n., 2025-05-08), išrašą iš el. puslapio (duomenys neskelbtini)“ (2025-05-14), Norvegijos Karalystės įmonės „E AS“ pateiktą transporto priemonės taisymo sąmatos (b. n., 2025-05-14) vertimą į lietuvių kalbą. Kauno TM pakartotinai 2025-07-03 raštu Nr. (9.6/16)-1BE-3848 nurodė pateikti informaciją apie naudoto automobilio pirkimo aplinkybes, paaiškinti kokios aplinkybės lėmė parduodamo naudoto automobilio ženklų kainos sumažėjimą lyginant 2025-05-08 pardavėjui „C AS“ įsigyjant naudotą automobilį ir 2025-05-08 parduodant Pareiškėjai. Taip pat buvo prašoma pateikti Norvegijos Karalystės mokesčių administratoriaus sprendimą dėl vienkartinio mokesčio pervedimo po automobilio eksporto, pateikti sandėliavimo išlaidas pagrindžiančius dokumentus ir kt. Pareiškėja į šį raštą neatsakė, todėl Kauno TM įvertino muitinio įforminimo metu ir 2025-06-19 pateiktus dokumentus bei nustatė prieštarigus duomenis apie automobilio įsigijimo aplinkybes. Palyginus deklaruotą muitinės vertę su šio automobilio importo kaina, apskaičiuota pagal Taisyklių 18 ir 37 - 39 punktų nuostatas, Kauno TM nustatė, kad ginčo automobilio Pareiškėjos deklaruota muitinė vertė yra apie 3,4 karto mažesnė nei apskaičiuota pagal VŠĮ „B“ vertė. Pareiškėja 2025-07-17 raštu Nr.

(9.6/16)-1BE-4039 buvo informuota apie supaprastinto patikrinimo metu nustatytus teisės aktų pažeidimus, t. y., kad EID Nr. 25LTPR200002B6F4RO (2025-06-17) deklaruoto naudoto automobilio muitinė vertė bus nustatyta vadovaujantis Sąjungos muitinės kodekso 74 straipsnio 3 dalimi ir Taisyklių 17 punkto nuostatomis, naudojant duomenis, surinktus Sąjungos muitų teritorijoje, ir kad bus perskaičiuota muitinė vertė, importo maitas ir importo PVM. Atsakydama į minėtą pranešimą Pareiškėja 2025-07-28 el. paštu pateikė jau anksčiau pateiktą naudoto automobilio 2025-05-08 pirkimo sąskaitą Nr. 1363 bei po išleidimo į laisvą apyvartą išrašytą naudoto automobilio 2025-06-23 pardavimo PVM sąskaitą faktūrą CARS Nr. 02050 ir 2025-06-23 mokėjimo patvirtinimą Nr. R01908299647. Įvertinus visas nustatytas aplinkybes ir Pareiškėjai nepateikus prašomų dokumentų, Kauno TM konstatavo, kad sandorio vertės metodas pagal Sąjungos muitinės kodekso 70 straipsnio nuostatas netaikytinas, deklaruoto automobilio pagal EID Nr. 25LTPR200002B6F4RO (2025-06-17), muitinė vertė perskaičiuota iš 3 766,24 Eur į 12 753,93 Eur ir perskaičiuotas importo maitas iš 377 Eur į 1275 Eur, apskaičiuota trūkstama importo maito suma – 898 Eur, paskaičiuoti delspinigiai ir skirta bauda.

Pareiškėja, siekdama pašalinti muitinės abejones dėl ginčo prekės – automobilio Toyota Prius Plus – muitinės vertės ir pagrįsti savo poziciją dėl deklaruotos sandorio vertės teisingumo, pateikė automobilio pardavėjo „C AS“ automobilio pirkimo sutartį (b. n., 2025-05-08) ir mokėjimo patvirtinimą (b. n., 2025-05-08), išrašą iš el. puslapio (duomenys neskelbtini)“ (2025-05-14), Norvegijos Karalystės įmonės „E AS“ pateiktą transporto priemonės taisymo sąmatos (b. n., 2025-05-14) vertimą į lietuvių kalbą. Atsižvelgus į išvardintas aplinkybes, daroma išvada, kad Muitinės departamentas pagrįstai sprendė, jog ginčo byloje pateikti dokumentai neįrodo, kad jie galėjo nulemti mažą automobilio įsigijimo kainą. Nors Pareiškėja tiek pateiktame Skunde Komisijai, tiek Komisijos posėdžio metu akcentavo aplinkybę, jog pateikė mokesčių administratoriui dokumentus, pagrindžiančius eksporto subsidijos gavimą ir atitinkamai tai lėmė deklaruotą muitinės vertę, tačiau sutiktina su Muitinės departamento teiginiais, jog Pareiškėjos teikti minėti dokumentai tiesiogiai neįrodo, kad Pareiškėjos kontrahentas „C. AS“ nurodytą eksporto subsidiją realiai gavo, kadangi Pareiškėjos pateiktas dokumentas yra be jokių autentiškumo žymų, pvz., spaudo ar parašo. Vertinant šias aplinkybes, darytina išvada, jog mokesčių administratorius pagrįstai ginčo automobilio muitinę vertę nustatė remdamasis Sąjungos muitinės kodekso 74 straipsnio 3 dalies nuostatomis, t. y. VšĮ „B“ žinyne „Autotransporto kainos Lietuvoje“ nurodyta atitinkamų pagaminimo metų, markės ir modelio automobilio rinkos verte.

Komisija pažymi, kad įrodinėjimo našta dėl sandorio vertės metodo netaikymo pirmiausia tenka muitinei. Siekiant paneigti muitinės abejones dėl sandorio vertės muitinio įvertinimo metodo taikymo, privalu pateikti papildomą informaciją, kad deklaruota prekių vertė pagal Sąjungos muitinės kodekso 70 straipsnį yra kaina, faktiškai sumokėta arba mokėtina už prekes, parduodamas eksportui į Sąjungos muitų teritoriją (LVAT 2023-08-30 nutartis administracinėje byloje Nr. eA-1557-442/2023). Nagrinėjamu atveju, Kauno TM įvertino visus Pareiškėjos tiek muitinio įforminimo metu, tiek papildomai pateiktus dokumentus, siekė surinkti papildomus įrodymus, pagrindžiančius mažą automobilio įsigijimo kainą bei sandorio tarp „C AS“ ir Pareiškėjos aplinkybes, tačiau Pareiškėjai tokių duomenų nepateikus ir neatskleidus visų sandorio aplinkybių deklaruotai sandorio vertei pagrįsti bei Kauno TM nustačius, kad deklaruota sandorio vertė yra žymiai mažesnė lyginant su apskaičiuota kaina pagal VšĮ „B“ duomenis, vertintina, kad mokesčių administratorius tinkamai pagrindė sandorio vertės metodo netaikymą ir pagrįstai automobilio Toyota Prius Plus muitinę vertę nustatė remdamasis Sąjungos muitinės kodekso 74 straipsnio 3 dalies nuostatomis.

Vis dėlto, kaip minėta pirmiau, Pareiškėja 2025-10-21 ir 2025-10-22 el. paštu pateikė papildomus dokumentus – Norvegijos Karalystės mokesčių administratoriaus raštą dėl subsidijos gavimo / paskyrimo ir el. susirašinėjimą pagal kurį jis buvo gautas bei jų vertimus į lietuvių kalbą. Pastebėtina, kad priešingai, nei Pareiškėjos anksčiau teikti dokumentai dėl apskaičiuotos subsidijos, jis yra su spaudu bei parašu. T. y. Pareiškėja pateikė dokumentus, kurie jos vertinimu pagrindžia ginčo automobilio deklaruotą muitinę vertę. Paminėtina, kad Komisijos posėdžio metu, Muitinės departamento atstovė nurodė, jog šių dokumentų pateikimas galimai turėtų įtakos muitinės vertės nustatymui.

Dėl Pareiškėjos Komisijai pateiktų papildomų įrodymų, remiantis MAĮ 153 straipsnio 3 dalies nuostatomis, įvertinusi aplinkybes, jog Pareiškėjai papildomus įrodymus pavyko gauti jau po Muitinės departamento Sprendimo priėmimo, Komisija naujai pateiktus dokumentus priima ir prijungia prie bylos.

Taigi, sistemiškai vertinant visumą aukščiau aptartų byloje esančių įrodymų dėl importuotos prekės (automobilio Toyota Prius Plus) vertės, darytina išvada, kad Pareiškėjos po posėdžio pateikti dokumentai turi esminės reikšmės, sprendžiant dėl sandorio vertės muitinio įvertinimo metodo taikymo, t. y. pateikto dokumento turinys turi įtaką sandorio vertės kainai ir jis turi būti įvertintas mokesčių administratoriaus.

Komisija, kaip mokestinį ginčą tarp mokesčių mokėtojo ir centrinio mokesčių administratoriaus nagrinėjanti institucija, tikrindama ir vertindama Komisijai pateiktus naujus įrodymus, pažeistų MAĮ 155 straipsnio 6 dalies ir 159 straipsnio 2 dalies reikalavimus, nes, Komisijai atsižvelgus į šiuos dokumentus ir juos kaip įrodymus įvertinus, centriniam mokesčių administratoriui būtų užkirsta galimybė savo turimomis priemonėmis patikrinti Komisijai naujai pateiktus įrodymus, o taip pat atsirastų pagrindas skirtingam faktinių aplinkybių interpretavimui, dėl ko centrinis mokesčių administratorius netektų teisės apskusti nepalankų pastarajam Komisijos sprendimą. Atsižvelgiant į tai, ginčo byloje pateikti nauji įrodymai pirmiausiai turi būti vertinami centrinio mokesčių administratoriaus.

Pažymėtina, jog tokios praktikos laikosi ir LVAT, kuris 2006-01-31 nutartyje administracinėje byloje Nr. A-8-738/2006, vertindamas MAĮ 155 straipsnio 6 dalies nuostatą kartu su draudimu centriniam mokesčių administratoriui skusti teismui Komisijos sprendimus dėl skirtingo faktinių aplinkybių interpretavimo, padarė išvadą, jog šios nuostatos (MAĮ 155 straipsnio 6 dalis) paskirtis yra užtikrinti, kad naujų įrodymų, kurių nevertino centrinis mokesčių administratorius, pateikimas Komisijai, nebūtų pagrindas atsirasti skirtingam faktinių aplinkybių interpretavimui. LVAT, aiškindamas MAĮ 155 straipsnio 6 dalies nuostatą dėl Komisijai pateikiamų naujų įrodymų vertinimo (LVAT 2005-02-15 nutartis administracinėje byloje Nr. A-11-180/2005), nurodė, kad šios normos tikslas – užtikrinti centriniam mokesčių administratoriui teisę pasinaudoti galimybe savo turimomis priemonėmis patikrinti Komisijai naujai pateiktus įrodymus. Minėtos normos pažeidimas laikytinas esminiu mokestinio ginčo nagrinėjimo procedūros pažeidimu.

MAĮ 155 straipsnio 4 dalies 5 punkte yra nurodyta, kad Komisija turi teisę priimti sprendimą perduoti skundą centriniam mokesčių administratoriui nagrinėti iš naujo. LVAT yra išaiškinęs, kad MAĮ 155 straipsnio 4 dalies 5 punktą yra tinkamai pritaikomas tik tuomet, kai sprendimui (perduoti skundą centriniam mokesčių administratoriui nagrinėti iš naujo) priimti egzistuoja teisinis pagrindas. Paprastai toks pagrindas atsiranda, kai yra nustatomos teisiškai reikšmingos aplinkybės, kurios trukdo priimti teisėtą bei pagrįstą sprendimą dėl kilusio ginčo. Tokia situacija gali susidaryti dėl padarytų esminių procesinių teisės normų pažeidimų, kurių negalima pašalinti kitu būdu, kaip tik pakartojus iš naujo atitinkamas administracines procedūras, arba nepilnai ištyrus visas reikšmingas bylai aplinkybes, be kurių yra negalimas pagrįsto sprendimo priėmimas (LVAT 2008-02-14 nutartis administracinėje byloje Nr. A-438-163/2008, LVAT 2011-06-30 nutartis administracinėje byloje Nr. A-502-2801/2011).

Komisijos vertinimu, nagrinėjamoje byloje yra pagrindas perduoti Pareiškėjos skundą centriniam mokesčių administratoriui nagrinėti iš naujo, atsižvelgus į aplinkybę, kad pateikti nauji įrodymai, kuriuos patikrinti pirmenybė yra mokesčių administratoriui.

Taigi, Komisija konstatuoja, kad Muitinės departamento sprendimas yra naikintinas, o Pareiškėjos skundas perduotinas centriniam mokesčių administratoriui nagrinėti iš naujo. Muitinės departamentas turėtų įvertinti Komisijai pateiktus dokumentus ir iš naujo spręsti klausimą dėl Pareiškėjos importuoto naudoto automobilio Toyota Prius Plus EID Nr. 25LT00002B6F4R0 (2025-06-17) deklaruotos muitinės vertės pagrįstumo.

Mokestinių ginčų komisija prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo 155 straipsnio 4 dalies 2 ir 5 punktais, n u s p r e n d ž i a:

Panaikinti Muitinės departamento prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos 2025-09-10 sprendimą Nr. 1AE-341 ir UAB „A“ skundą perduoti Muitinės departamentui prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos nagrinėti iš naujo.

Pagal Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo 159 straipsnio 1, 3 ir 4 dalis mokesčių mokėtojas, nesutinkantis su Mokestinių ginčų komisijos prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės sprendimu, turi teisę šį sprendimą apskųsti Regionų administraciniam teismui, skundą paduodant pasirinktinai: Vilniaus rūmuose (Žygimantų g. 2, 01102, Vilnius), Kauno rūmuose (A. Mickevičiaus g. 8 A, 44312, Kaunas), Klaipėdos rūmuose (Galinio Pylimo g. 9, 91230, Klaipėda), Šiaulių rūmuose (Dvaro g. 80, 76298, Šiauliai), Panevėžio rūmuose (Respublikos g. 62, 35158, Panevėžys) ar per Lietuvos teismų elektroninių paslaugų portalą <https://e.teismas.lt>. Skundas Regionų administraciniam teismui turi būti paduodamas ne vėliau kaip per 20 dienų po Mokestinių ginčų komisijos prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės sprendimo įteikimo dienos.

Pagal Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo 159 straipsnio 2 dalį apskųsti Mokestinių ginčų komisijos prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės sprendimą taip pat turi teisę centrinis mokesčių administratorius, tačiau tik tuo atveju, kai centrinis mokesčių administratorius ir Mokestinių ginčų komisija prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės, spręsdami mokestinį ginčą (arba mokestinio ginčo metu), skirtingai interpretavo įstatymų ar kito teisės akto nuostatas.

Komisijos pirmininkė

Vilma Vildžiūnaitė

Komisijos narė

Gvida Ivanauskienė

Komisijos narė

Kristina Jakštienė

Komisijos narė

Raimonda Juodkaitė